

XX Nedelja italijanskog jezika

u svetu : 19-25 oktobar 2020

Italijanski jezik između reči i slike: grafiti,
ilustracije, stripovi

“L'italiano tra parola e immagine: graffiti,
illustrazioni, fumetti”

Šta je Nedelja italijanskog jezika u svetu?

- ✓ Manifestacija koju promoviše mreža diplomatskih odnosa i kulture Italije u 3. sedmici svakog oktobra.
- ✓ Ovu inicijativu je 2001. godine pokrenulo Ministarstvo spoljnih poslova i Međunarodne saradnje, Akademija Kruska i Konfederacija Švajcarske, u kojoj je italijanski jedan od službenih jezika

Kako je nastao italijanski jezik?

Kao i ostali romanski jezici nastao je od **latinskog**, koji pripada suštinski virtuelnoj i naknadno **rekonstruisanoj indoevropskoj grupi jezika**.

Na italijanskom poluostrvu su u preromanskom periodu bili prisutni **različiti jezički supstrati**: etrurski, iberijski, baskijski, italski, ilirski, keltski jezici i (staro)grčki.

Osvajanjima Rimljana (III-II vek p.n.e.) počelo je **širenje italskog dijalekta** Lacijuma, tj. latinskog na okolne teritorije.

Razvoj od sintetičkog do analitičkog jezika

Bio je to dugačak put!

Lat.

- *Dico amicum honestum esse.*

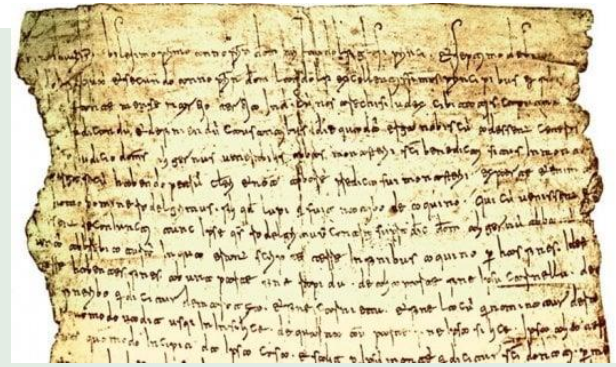
Ital.

- *Dico che l'amico è onesto.*

(Srp.)

- *Kažem da je prijatelj pošten.*

Placito capuana, 960. godina

- Čin nastanka italijanskog jezika brojni lingvisti smeštaju u **X vek** na osnovu pismenog zapisa o postojanju **narodnog italijanskog govora** pored klasičnog latinskog.

Narodni italijanski

“Sao ko kelle terre, per kelle fini que ki contene trenta anni le possette parti Sancti Benedicti”

Današnji italijanski

“So che quelle terre, per quei confini che qui si contengono, le possedette per trenta anni la parte di S. Benedetto”.

Srpski

Znam da je tu zemlju u tim granicama opatija S. SVETOG BenedetoBENEDIKTA posedovala 30 godina.

Razvoj italijanskog jezika

- Uporedo sa razvojem narodnog italijanskog jezika razvijaju se i posebni dijalekatski govori u Italiji.
- Firentinska varijanta toskanskog dijalekta postala je osnova italijanskog jezika zahvaljujući čuvenim književnim velikanima:

Dante

Petrarka

Bokačo

Italijanski dijalekti i gestovi

- I danas svaka od **20 regija** u Italiji ima svoj **specifičan govor** i **dijalekt**.
- Mnogi italijanski dijalekti mogu se smatrati posebnim istorijskim jezicima. To su na primer: friulski, napolitanski, sardinijski, sicilijanski, ligurski, pijemontski, venecijanski, kalabrijski i drugi. Kako bi se lakše razumeli Italijani se služe i gestovima:

Ko je ujedinio Italijane u govoru?

- Đuzepe Garibaldi je herojskim podvigom uspeo da teritorijalno ujedini Italiju, ali televizija je svojim početnim kanalom RAI Uno uspela da ujedini Italijane u govoru.

Tek **od 1954.** godine Italijani se razumeju dok govore. Na televiziji gotovo da nema više dijalekata. Stvoreni su uslovi za stvaranje **standardnog italijanskog jezika** bez naglašenih dijalekatskih razlika.

Koliko je govornika italijanskog jezika u svetu?

- Nedovoljno da svi stanu u jednu čizmu!

Dakle, koliko je govornika italijanskog jezika u svetu?

- Preko 200 miliona, što znači da su im potrebne još 3 čizme u koje bi se smestili!

Gde se govori italijanski jezik?

NE SAMO U ITALIJI!

- ❖ U **San Marinu**, gradu **Vatikanu**, **Švajcarskoj**, u delovima **Slovenije**, **Istre**, **Hrvatske**.
- ❖ Na **Malti** je bio službeni jezik do 1934. godine, dok je danas zastupljen na televiziji, u školama i na univerzitetima.
- ❖ Deo stanovništva **Korzike** i **Kneževine Monako** razume i govori italijanski jezik zbog istorijskih i geografskih razloga.
- ❖ Zahvaljujući televiziji i uticaju medija u velikoj meri je prisutan u **Albaniji** i u bivšim italijanskim kolonijama u Africi: u **Libiji**, **Eritreji**, **Etiopiji**, **Somaliji** (u ovoj zemlji je bio službeni jezik do 1963).

Da li ste znali da je italijanski peti po redu jezik na svetu koji se uči u školama (nakon engleskog, francuskog, španskog i nemačkog).

I JOŠ....

- ❖ U SAD-u, Brazilu, Argentini, **Meksiku**, Urugvaju, **Australiji**, **Kanadi**, **Francuskoj**, **Nemačkoj**, **Švajcarskoj** i **Belgiji**, gde su usled dugotrajnih migracija formirane italijanske komune.
- ❖ U **Brazilu** je italijanski jezik “etnički jezik” i obavezan je u svim školama
- ❖ U **Argentini** i **Urugvaju** italijanski emigranti su svojim govorom delom uticali na jezičke promene u španskom

Italija se mora doživeti da bi se osetila lepota i bogatstvo njenog jezika

Najvažnije... italijanski se ne uči zbog potrebe već zbog ljubavi!

Autori:
Aleksandra Blatešić i Tamara Stanić